

Til lovforslag nr. L 78. Skriftlig fremsættelse (3. november 1999)

Kulturministeren (Marianne Jelved, fg.):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om biblioteksvirksomhed.
(Lovforslag nr. L 78).

Forslag til lov om biblioteksvirksomhed er et væsentligt element i regeringens indsats i tilknytning til udviklingen af informations- og videnssamfundet. Kravene til folkebibliotekerne og de statslige biblioteker er vokset inden for de senere år både med hensyn til at sikre befolkningens adgang til den viden og kultur, der findes i samfundet og kan formidles gennem bibliotekerne, og med hensyn til at vejlede og rådgive brugere i forhold til den stadig voksende informationsstrøm.

Med lovforslaget sigtes der primært mod at give folkebibliotekerne bedre rammer for at løse deres informations- og kulturpolitiske opgaver. Lovforslaget har endvidere til formål at præcisere hovedprincipperne i det samarbejdende biblioteksvæsen, hvor forskningsbiblioteker og specialbiblioteker understøtter folkebibliotekernes opgavevaretagelse.

Lovforslaget har følgende hovedpunkter:

1. Det vigtigste element i lovforslaget er en udvidelse af de medietyper, som folkebibliotekerne skal stille til rådighed. Folkebibliotekernes materialeforpligtelse udvides til - udover bøger og andet trykt materiale - også at omfatte Internet, elektroniske informationsbaser samt musikbærende materialer (for eksempel musikcd) og digitale multimedier (for eksempel cd-rom).

Efter regeringens opfattelse er det vigtigt, at folkebibliotekerne kan følge med samfundsudviklingen og tilbyde befolkningen de medietyper, som anvendes samfundet. Med den stigende informationsmængde, der i øget omfang stilles til rådighed via Internet og cd-rom, vil behovet for sortering og målrettet formidling af informa-

tion blive større. Samtidig har folkebibliotekerne fortsat en vigtig kulturformidlende rolle i forhold til litteraturen og de øvrige medier, der er relevante i en kultur- og uddannelsesmæssig sammenhæng.

Videogrammer vil ikke blive omfattet af materialeforpligtelsen primært under hensyn til lovforslagets samlede økonomiske ramme.

2. Folkebibliotekernes kerneydelser - udlån af materialer og benyttelse af for eksempel Internet på biblioteket - skal fortsat være gratis for brugerne.

Princippet om vederlagsfrihed er baseret på den opfattelse, at brugerbetaling vil kunne skabe en barriere for brugen af bibliotekernes tilbud.

Lovforslaget indeholder dog en mulighed for folkebibliotekerne og de statslige biblioteker til at opkræve brugerbetaling for en kerneydelse i særlige tilfælde. Et bibliotek kan således opkræve betaling fra brugerne, såfremt biblioteket betaler et gebyr for benyttelsen af for eksempel en elektronisk ydelse. Betalingsordningen skal medvirke til at sikre, at bibliotekerne kan styre udgifterne inden for de afsatte midler til driften.

3. Med henblik på at øge folkebibliotekernes indtægtsgrundlag vil bibliotekernes mulighed for at tilbyde særlige serviceydelser blive udvidet, og som noget nyt får bibliotekerne mulighed for at sælge kursus- og konsulentvirksomhed på markedsvilkår.

4. Det er et hovedsynspunkt i lovforslaget, at der bør etableres økonomiske styringsmekanismer i det mellemkommunale bibliotekssamarbejde.

Lovforslaget indeholder således en mulighed for, at en kommune kan opkræve betaling, såfremt en bruger fra en anden kommune låner fra folkebiblioteket, og såfremt et andet bibliotek rekvirerer materiale fra biblioteket som led i lånesamarbejdet. Betalingen kan ikke pålægges brugeren. Formålet med ordningen er først og